

Verksamheten i Europeiska unionen under 2017

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 17 april 2018 att ge bl.a. trafikutskottet tillfälle att yttra sig över skrivelse 2017/18:118 Verksamheten i Europeiska unionen under 2017 och eventuella följdmotioner i de delar de berör utskottets beredningsområde.

Trafikutskottet yttrar sig över de delar i skrivelsen som rör transporter och politiken för informationssamhället samt över kommittémotion 2017/18:4036 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkandena 44–48. Utskottet anser att regeringen synes ge en korrekt, om än tämligen summarisk, redogörelse för verksamheten i EU inom utskottets beredningsområde. Utskottet konstaterar att det redan har behandlat frågorna i de motionsyrkanden som berör utskottets beredningsområde bl.a. i samband med subsidiaritetsprövningar och överläggningar med regeringen. Därmed anser utskottet inte att något initiativ är nödvändigt med anledning av de aktuella motionsyrkandena. Utrikesutskottet bör därför avstyrka kommittémotion 2017/18:4036 (SD) yrkandena 44–48.

I yttrandet finns en avvikande mening (SD).

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelse 2017/18:118 lämnar regeringen i enlighet med 9 kap. 21 § riksdagsordningen en redogörelse för den övergripande utvecklingen i Europeiska unionen (EU) under 2017. Regeringen redogör för beslut och händelser inom EU utifrån arbetet i de olika rådssammansättningarna. Trafikutskottets beredningsområde berörs huvudsakligen i del 8 där regeringen redogör för de frågor som har behandlats av ministerrådet för transport, telekom och energi (TTE-rådet).

Transport

Regeringen framför inledningsvis att ett väl fungerande och långsiktigt hållbart transportsystem är en viktig förutsättning för att möta klimatutmaningen och för att stärka EU:s ekonomi och konkurrenskraft. Enligt regeringen återstår dock en hel del arbete innan den inre marknaden för transporter är färdig; tre nyckelåtgärder rör det fjärde järnvägspaketet, sjöfartsmarknaden och utvecklingen av det gemensamma luftrummet.

När det gäller Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) och infrastrukturfinansiering beslutades under det gångna året vilka projekt som tilldelas medfinansiering inom ramen för FSE transport 2016 och FSE synergi (en särskild utlysning som riktade sig till transportprojekt i studiefasen som kombinerar energi- och transportåtgärder). I den förstnämnda utlysningen tilldelades 10 av totalt 14 svenska projekt medfinansiering till ett värde av ca 50 miljoner euro. Vidare öppnades en ny typ av transportutlysning under 2017 där alla projekt som ansöker om medfinansiering ska ta lån hos banker eller andra kreditinstitut motsvarande det ansökta beloppet. Utlysningen har två ansökningsomgångar; i den första ansökningsomgången beviljades 3 av 13 svenska projektansökningar medfinansiering till ett värde av ca 60,5 miljoner euro.

I fråga om landtransporter presenterade kommissionen i februari 2017 ett direktivförslag om ändring av yrkesförarkompetensdirektivet och direktivet om körkort. Vid TTE-rådsmötet i juni beslutades om en allmän inriktning varefter trepartssamtal inleddes; en preliminär överenskommelse nåddes i december. Regeringen redovisar också att kommissionen i maj 2017 presenterade den första delen av paketet för rörlighet, även kallat mobilitetspaketet. I paketet ingår bl.a. två förordningsförslag om ändring av tillståndsförordningen och godsförordningen och av förordningarna om kör- och vilotider och färdskrivare. Dessutom föreslås ändringar av direktivet om hyrda fordon och direktivet om kontroller av kör- och vilotider och specialregler för utstationering av förare. Överläggningar hölls med trafikutskottet i oktober och november om de delar av paketet som rör den inre

marknaden och sociala villkor. Kommissionen presenterade en andra del av mobilitetspaketet i november 2017; bl.a. föreslås ändringar av direktivet om rena och energieffektiva fordon, bussförordningen och direktivet om kombinerade transporter. Vidare fattades beslut om en allmän inriktning för kommissionens förordningsförslag om typgodkännanden och marknads-kontroller för motorfordon vid konkurrenskraftsrådets möte i maj 2017; en preliminär överenskommelse nåddes mellan EU-institutionerna i december. Samma månad nådde Europaparlamentet och rådet även en överenskommelse om direktivförslaget om erkännande av yrkeskvalifikationer inom inlands-sjöfarten.

Inom sjöfartsområdet presenterade kommissionen i juli 2017, på begäran av de sociala parterna, ett direktivförslag om sjöarbetskonventionen och genomförande av partsavtal. En politisk överenskommelse nåddes vid rådets möte om sysselsättning och socialpolitik i december. Vidare slutfördes förhandlingarna om kommissionens tre direktivförslag om ändringar i de befintliga säkerhetsbestämmelserna för passagerarfartyg under året. Likaså antogs en förordning om hamntjänster och finansiell insyn, som ska börja tillämpas i mars 2019. Slutligen beskriver regeringen de åtgärder som har vidtagits inom ramen för EU:s integrerade havspolitik. Bland annat har en vattendeklaration för blå tillväxt antagits.

Vad gäller luftfartsfrågor antog kommissionen i juni 2017 ett förordnings-förslag om skydd av konkurrensen inom luftfarten. Under året nåddes även en preliminär överenskommelse mellan EU-institutionerna om kommissionens förordningsförslag om ändring av förordningen om den europeiska byrån för luftfartssäkerhet (Easa).

Politiken för informationssamhället

Regeringen framhåller att de åtgärder som vidtas inom politiken för informationssamhället syftar till att bidra till goda förutsättningar för väl fungerande marknader och effektiv konkurrens. Hushåll och företag ska ha tillgång till en effektiv, robust och säker infrastruktur och bästa möjliga utbud av kommunikationstjänster.

Inom ramen för den digitala marknaden presenterade kommissionen i januari 2017 ett förordningsförslag om ändring av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation. Förslaget var föremål för en lägesrapport vid TTE-rådsmötet i juni såväl som i december 2017. Vid dessa TTE-rådsmöten var även kommissionens direktivförslag om en europeisk kodex för elektronisk kommunikation och förordningsförslag om inrättande av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) på dagordningen. En gemensam riktlinjedebatt om förslagen hölls vid mötet i juni, och vid mötet i december beslutade rådet om en allmän inriktning för Berec. Vidare var kommissionens förordningsförslag om finansiering av offentligt wifi föremål för en lägesrapport vid TTE-rådsmötet i juni, och antogs i oktober 2017. Vid rådsmötet i juni fattades även beslut om en allmän

inriktning för kommissionens förordningsförslag om gränsöverskridande paketleveranstjänster, och senare under hösten nådde EU-institutionerna en överenskommelse om förslaget. Slutligen antog rådet i maj 2017 ett beslut om användning av frekvensbandet 470–790 MHz och en förordning om bestämmelser om grossistledet på roamingmarknaden.

Motionen

Regeringens skrivelse om verksamheten i EU under 2017 ligger till grund för tre följdmotioner varav kommittémotion 2017/18:4036 av Björn Söder m.fl. (SD) innehåller fem yrkanden som berör trafikutskottets beredningsområde.

I yrkande 44 påtalar motionärerna att ett rikstäckande införande av det europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS) inte är ekonomiskt försvarbart eftersom det enligt motionärerna tar enorma resurser i anspråk samtidigt som det försämrar kapaciteten på befintliga nät. Motionärerna yrkar därför på att man enbart i nödvändiga fall ska införa ERTMS.

I yrkande 45 uppmanar motionärerna regeringen att verka för att yrkeskvalifikationer inom inlandssjöfarten inte ska bestämmas på EU-nivå. Motionärerna pekar på att inlandssjöfarten skiljer sig vida åt mellan EU:s medlemsstater, t.ex. i fråga om antalet leder, och att det därför är olämpligt med samma yrkeskvalifikationer i hela unionen.

I fråga om tilldelning av frekvensbandet 470–790 MHz påtalar motionärerna i yrkande 46 att det rör sig om en begränsad resurs som är av stor vikt för länders säkerhet och infrastruktur. Motionärerna anser att frekvenstilldelning mycket väl kan samordnas över landsgränser, men att länder måste vara suveräna i frågan, och uppmanar därför regeringen att verka i EU för att frekvenstilldelningen ska ligga på nationell nivå.

I yrkande 47 framför motionärerna att de generellt motsätter sig skapandet av nya myndigheter och att man utökar EU:s makt. Motionärerna anser att inrättandet av Berec som en EU-myndighet är onödigt och strider mot proportionalitetsprincipen och att regeringen därmed bör verka för att myndigheten inte inrättas.

Slutligen påtalar motionärerna i motionsyrkande 48 att offentligt wifi generellt sett är bra men att det bör vara upp till enskilda medlemsstater och helst enskilda kommuner att välja om man vill lägga skattepengar på sådana projekt. Motionärerna yrkar därmed på att EU inte ska besluta om offentligt wifi.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regeringen i skrivelse 2017/18:118 synes ge en korrekt, om än tämligen summarisk, redogörelse för verksamheten i EU inom utskottets beredningsområde. Utskottet delar regeringens uppfattning att ett väl fungerande och långsiktigt hållbart transportsystem är en viktig förutsättning för att möta klimatutmaningen och för att stärka EU:s ekonomi och konkurrenskraft. Det är därför av stor vikt att Sverige och övriga medlemsstater fullföljer sina åtaganden i arbetet med att förverkliga en fullt fungerande inre marknad för transporter, och då särskilt i fråga om det fjärde järnvägspaketet, sjöfartsmarknaden och utvecklingen av det gemensamma luftrummet. Utskottet har i tidigare sammanhang välkomnat kommissionens översyn av EU:s befintliga vägtransportlagstiftning inom ramen för det s.k. mobilitetspaketet och vill återigen påtala vikten av sunda och likvärdiga konkurrensvillkor mellan medlemsstaterna och av att alla medlemsstater följer de gemensamma reglerna. Vidare anser utskottet i likhet med regeringen att de EU-åtgärder som vidtas inom politiken för informationssamhället ska bidra till goda förutsättningar för en väl fungerande inre marknad. De förväntas även bidra till en effektiv, robust och säker infrastruktur samt till ett stort utbud av kommunikationstjänster.

När det gäller kommittémotion 2017/18:4036 (SD) yrkandena 44–48 vill utskottet påminna om att det redan har behandlat de frågor som tas upp av motionärerna, bl.a. i samband med subsidiaritetsprövningar och överläggningar med regeringen.

Med anledning av yrkande 44 om ERTMS påminner utskottet om att frågan behandlades i samband med subsidiaritetsprövningen av kommissionens förordningsförslag om riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet (COM(2011) 650) under vintern 2012. Utskottet gjorde då bedömningen att förslaget inte stred mot subsidiaritetsprincipen. Sedan dess har utskottet även behandlat sakfrågan utförligt i flera betänkanden, senast i betänkande 2017/18:TU6 Järnvägs- och kollektivtrafikfrågor, där utskottet tog ställning till flera motionsyrkanden om att införa ERTMS. Utskottet framförde bl.a. att det följer av EU-rätten att signalsystemet ska vara fullständigt infört på medlemsstaternas stamnät senast 2030. Utskottet underströk samtidigt vikten av att man i det fortsatta arbetet tar till vara de erfarenheter som arbetet med ERTMS hittills har gett för att systemet ska införas i Sverige på ett smidigt och kostnadseffektivt sätt. Vidare riktade riksdagen hösten 2016 ett tillkännagivande till regeringen om att den bör verka för att ERTMS införs samordnat med Sveriges grannländer och i nära samråd med branschaktörerna samt med beaktande av järnvägens totala funktionssätt, vilket nu behandlas inom Regeringskansliet.

Angående yrkande 45 om erkännande av yrkeskvalifikationer för inlands-sjöfart vill utskottet hänvisa till sin subsidiaritetsprövning av kommissionens direktivförslag (COM(2016) 82) under våren 2016. Utskottsmajoriteten ansåg att förslaget var förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Med anledning av yrkande 46 om frekvenstilldelning vill utskottet uppmärksamma att yrkandet överensstämmer med de synpunkter som utskottet framförde i utlåtande 2016/17:TU8 i samband med subsidiaritetsprövningen av kommissionens direktivförslag om en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (COM(2016) 590). I sedvanlig ordning skickades utlåtandet till EU-institutionerna och till regeringen för kännedom. Vidare konstaterar utskottet att det regelbundet behandlar motionsyrkanden om frekvenstilldelning, senast i betänkande 2017/18:TU9 It-politik.

När det gäller yrkandena 47 och 48 påminner utskottet om att det under hösten 2016 subsidiaritetsprövade kommissionens förslag om inrättande av Berec (COM(2016) 591) och förslag om finansiering av offentligt wifi (COM(2016) 589). Under subsidiaritetsprövningarna inhämtade utskottet både muntlig och skriftlig information från regeringen. Utskottet gjorde bedömningen att förslaget om att inrätta Berec var förenligt med subsidiaritetsprincipen. I utlåtande 2016/17:TU7 framförde utskottet dock att delar av förslaget om finansiering av offentligt wifi ansågs strida mot subsidiaritetsprincipen. Utlåtandet skickades därefter till EU-institutionerna och till regeringen för kännedom. Utskottet överlade även med regeringen om förslaget inför TTE-rådsmötet den 2 december 2016. Utskottsmajoriteten anförde då att Sverige borde motsätta sig förslaget, vilket regeringen anger explicit i skrivelsen att den gjorde på TTE-rådsmötet i december.

Sammanfattningsvis konstaterar utskottet att det redan har behandlat de frågor som tas upp i de aktuella motionsyrkandena. Utskottet anser därmed att det inte är nödvändigt med något ytterligare initiativ och att utrikesutskottet följaktligen bör avstyrka kommittémotion 2017/18:4036 (SD) yrkandena 44–48.

Stockholm den 26 april 2018

På trafikutskottets vägnar

Karin Svensson Smith

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Svensson Smith (MP), Jessica Rosencrantz (M), Pia Nilsson (S), Suzanne Svensson (S), Edward Riedl (M), Lars Mejern Larsson (S), Sten Bergheden (M), Leif Pettersson (S), Anders Åkesson (C), Per Klarberg (SD), Nina Lundström (L), Emma Wallrup (V), Robert Halef (KD), Teres Lindberg (S), Erik Ottoson (M), Rikard Larsson (S) och Jimmy Ståhl (SD).

Avvikande mening

Verksamheten i Europeiska unionen under 2017 (SD)

Per Klarberg (SD) och Jimmy Ståhl (SD) anför:

Vår generella ståndpunkt är att det inte är rätt eller rimligt att EU:s regelverk står över de lagar som stiftas av Sveriges riksdag, det svenska folkets företrädare. Detta grundläggande förhållningssätt bör vara vägledande även i frågor som rör transporter och elektroniska kommunikationer. Detta innebär att vi anser att utrikesutskottet bör tillstyrka kommittémotion 2017/18:4036 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkandena 44–48.